

- [Osijek](#)
- [Regija](#)
- [Hrvatska](#)
- [Crna kronika](#)
- [Ekonomija](#)
- [Sport](#)
- [Magazin](#)
-

[Cjenik posmrtnih oglasa](#)

- Sve rubrike
  - **Dnevne rubrike**
  - [Hrvatska](#)
  - [Osijek](#)
  - [Regija](#)
  - [Kultura](#)
  - [Sport](#)
  - [Crna kronika](#)
  - [Mozaik](#)
  - [Ekonomija](#)
  - [Svijet](#)
  - **Tjedne rubrike**
  - [Magazin](#)
  - [Auto Glas](#)
  - [TV Obzor](#)
  - [Dome slatki dome](#)
  - [Zdravlje](#)
  - [Gastro](#)
  - [Tehno](#)
  - [Učionica](#)
  - **Ostalo**
  - [Kolumne](#)
  - [Slavonska burza](#)
  - [Ankete](#)
  - [Teme](#)
  - [Pretraga](#)
  - [Arhiva](#)
  - [Galerije](#)

Matko Rimacov novi posao

OTV

STEVICA KUHARSKI:

Budućnost prometa je u robotima i autonomnim vozilima

GRADONAČELNIK SVETE NEDELJE:

Uvodimo VR i proširenu stvarnost u gradove

BAZZAR.HR:

Sljedeći korak u našem web shopu je automatska dostava

NADARENI – ZABORAVLJENI: NAŠ OBRAZOVNI SUSTAV KOČI DAROVITU DJECU

Daroviti propadaju jer moraju čekati da ih stignu prosječni

Objavljeno 3. kolovoza, 2020.

 Podijeli 408

Zanimljiv je statistički podatak da umjereno darovita djeca trećinu nastavnog sata imaju tzv. prazni hod, odnosno već znaju ili razumiju ono što drugi tek uče i svladavaju, a stvarno daroviti gube čak pola sata

Nazivaju ih evolucijskim klinom, pokretačem razvoja novih znanja i tehnologija, a u svakoj populaciji ih ima od tri do pet posto. Vole pokazivati svoja znanja i vještine, postavljaju bezbroj ni malo lakih pitanja zbog kojih se preznojavaju roditelji i učitelji.

Zbog toga, ali i svoje neprilagođenosti, česte nekoncentriranosti, buntovništva i nemira nisu baš omiljeni u školi, a ponekad ih se proglašava zločestima, neposlušnima i neodgojenima.

Znalo se dogoditi da dobiju **dijagnozu ADHD-a** (Attention Deficit/Hiperactivity Disorder, odnosno deficit pažnje/hiperaktivni poremećaj), a iako mogu imati i nju, riječ je najčešće o iznimno darovitoj djeci čiji je IQ visoko iznad prosjeka.

Za rad s njima se u razvijenim europskim zemljama obrazuju specijalisti, a kod nas ih se uglavnom doživljavani kao problem koji gotovo nitko ne želi.

(Daroviti znaju daleko više od onog što u određenom razredu uče u školi zbog čega je za njih trećina ili čak pola školskog sata uludo izgubljeno vrijeme)

- Da, moj sin je darovito dijete, a zbog toga imamo mnoštvo problema. Ako negdje nešto moramo čekati on je nemiran, trčkara, ponekad više, traži nemoguće zbog čega ostali ljudi znaju negodovati. Bude mi neugodno, ali ne mogu svima objašnjavati o čemu se radi. U vrtiću je bilo puno problema, tete su se samo žalile da je nemiran i nezainteresiran za većinu onog što oni rade... A morao je biti jer to što su oni učili on je odavno već svladao. Slova je naučio prije treće godine života, ali nismo obraćali pažnju na to – prepričava nam mama jednog dječaka, koji će na jesen krenuti u treći razred. Žive u manjoj sredini i mama se ne želi zamjeriti, ali nije zadovoljna brigom sustava, a ni škole u kojoj na posebnost njezinog sina nemaju odgovora.

- Sami radimo najbolje što možemo... Snalazimo se – kaže više od trideset godina nakon što je u zagrebačkom Dječjem vrtiću „Iskrica“ kao prvo darovito dijete evidentiran **Mihovil**

VUDRAG. Njegovi roditelji doznali su tada zašto im je sin drukčiji, zašto mu je u pravilu dosadno sve ono što je drugoj djeci bilo zanimljivo, zašto ga ne zanimaju igračke, ali obožava životinje, zašto uči brže od svojih vršnjaka, zašto postavlja nemoguća pitanja, zašto, kako su im rekle i tete u vrtiću, živi u svom svijetu.

(Jasna Cvetković Lay - je diplomirana psihologinja koja se godinama bavi identificiranjem i poticanjem razvoja darovite djece kao jedna od rijetkih specijalistica za to područje. Usavršavala se u inozemstvu, između ostalog u Velikoj Britaniji i Nizozemskoj)

No, do odgovora na pitanje kako se postaviti prema tom djetetu, što s njim učiniti i kako ga odgajati, teško su dolazili. Gotovo je nemoguće povjerovati da slični problemi i danas muče roditelje darovite djece, posebno u manjim sredinama, gdje se darovitima gotovo nitko ne bavi.

Mihovilovim roditeljima tada je veliku pomoć pružila **prof. Jasna CVETKOVIĆ LAY i Centar za poticanje darovitosti**

djeteta „Bistrić“ kojeg je osnovala. Psihologinja koja se više od trideset godina bavi darovitom djecom konstatira da se na „razini sustava nije mnogo toga promijenilo“.

PRAZAN HOD

- Na žalost još uvijek je na snazi Pravilnik o radu s darovitim učenicima iz 1991. godine, iako postoji prijedlog novog Pravilnika koji stoji negdje u ladicama zadnjih petnaestak godina. Također na snagu nije stupio ni vrijedan kurikularni dokument Okvir za poticanje iskustava učenja i vrednovanja postignuća darovite djece i učenika - kaže prof. Cvetković Lay, bježeći od procjena koliko darovitih se rađa u pojedinoj generaciji.

- Radeći na okviru bili smo protiv stvaranja „registra darovitih“ i izbacivanja postotaka jer to je jako sklizak teren u stručnom i etičkom smislu. Metode identifikacije su vrlo nedostatne ili zastarjele ili prerigidne za sve vrste i područja darovitosti pa je proglašavanje nekoga darovitim bez stručno utemeljenog procesa procjene i utvrđivanja jako riskantno. Suvremeni trend u identifikaciji darovitih je gledati profile jakosti i slabosti i što specifičnije sposobnosti, a ne samo globalni IQ.

Mi u Hrvatskoj nemamo stručni konsenzus niti o procesu identifikacije, a kamoli obrazovne podrške koja bi je trebala slijediti. Stvari su mnogo složenije nego to žele oni koji očekuju brza i laka rješenja. Za sada nemamo niti registar obrazovne podrške, odnosno popis formalnih i neformalnih sustava (pojedinaica, udruženja, organizacija, škola, centara...) koji pružaju najrazličitije vidove podrške darovitima, a za koji smo se mi u stručnoj radnoj skupini kad se radila kurikularne reforma zalagali – nabraja prof. Cvetković Lay sve ono što Hrvatska nema, a trebala bi da bi mogla pomoći darovitima da maksimalno iskoriste svoje potencijale za vlastitu, ali i dobrobit zajednice u kojoj žive.

- Zanimljiv je statistički podatak da umjereno darovita djeca trećinu nastavnog sata imaju tzv. prazni hod, odnosno već znaju ili razumiju ono što drugi tek uče i svladavaju, a stvarno daroviti gube čak pola sata.

Možete li zamisliti koja je to tlaka za dijete, koje je na primjer matematički darovito i već u predškolskoj dobi barata svim operacijama do sto, razumije i složenije matematičke koncepte, a u prvom razredu osnovne škole sluša zbrajanje do 20. I ne može akcelerirati u predmetu premda je svima jasno da bi mogao i trebao. Nije onda ni čudo da jedni ometaju nastavu, a drugi se povlače u sebe – zaključuje Cvetković Lay.

PROBLEMI S VRTIĆEM I ŠKOLOM

Istraživanja su pokazala da se većina problema darovite djece pojavljuje između vrtića i četvrtog razreda osnovne škole jer provode vrijeme čekajući da ostali dostignu njihovu razinu kompetencija.

U trećem razredu osnovne škole postižu manje od svojih mogućnosti, a do tada su propustili i priliku naučiti kako se uči i kako razviti svoje radne navike. Stoga je očekivano da će, ako nisu na vrijeme prepoznati kao daroviti, kasnije u životu imati više poteškoća nego njihovi prosječni vršnjaci.

- **Prema istraživanju Mense od 1000 djece darovito je njih dvadeset. No, na kraju obrazovnog sustava ostaje samo njih troje. Pitanje je gdje su ostali?** – nedavno je putem medija upozorila **Ksenija R. BENAKOVIĆ** psihologinja iz zagrebačkog Dječjeg vrtića „Mali princ“ i Udruge „Vjetar u leđa“ koja organizira radionice za darovitu djecu te edukacije za odgajatelje i nastavnike.

Zagrebački dječji vrtić „Iskrica“ u kojem je krajem osamdesetih godina prošlog stoljeća započela identifikacija darovite djece i to zahvaljujući prvenstveno angažmanu prof. Jasne Cvetković Lay, prije dvije godine je i službeno imenovan Stručno – razvojnim centrom za darovite, prvim takve vrste u Hrvatskoj.

(Zagrebački dječji vrtić Iskrice imenovan je u Stručni razvojni centar)

- Svoje tridesetogodišnje iskustvo ugradila sam u program edukacijskih modula našeg Stručno–razvojnog centra kojem je zadatak unapređivanje stručnog rada u području predškolskog odgoja i obrazovanja i stručnog usavršavanja odgojno obrazovnih radnika, koji je, upravo „izveo“ prvu generaciju odgojitelja i stručnih suradnika educiranih po tom programu. Iz njihovih evaluacija vidljivo je da su iznimno zadovoljni edukacijom koja je spojila moderna teorijska znanja i mnogo praktičnog i iskustvenog rada, te razmjenu iskustva s darovitim pojedincima – naglašava psihologinja Cvetković - Lay koja će u rujnu doktorirati na međunarodnim doktorskim studijima na Sveučilištu u Ljubljani zahvaljujući školarini koju je dobila od slovenskog Ministarstva obrazovanja.

I taj detalj dovoljno govori koliko su hrvatskim obrazovnim vlastima bili važni daroviti i oni koji im pokušavaju vlastitim trudom i zalaganjem pomoći da maksimalno iskoriste svoje mogućnosti, da napreduju, bez ograničenja s kojima se susreću na svakom koraku.

Rijetki stručnjaci koji se bave darovitima, upozoravaju da je naš obrazovni sustav jedan od razloga podbačaja darovite djece, a među roditeljima prevladava mišljenje da smo društvo koje ne zna što će s njima, njihovim potencijalima, ne shvaćajući da su oni bogatstvo u koje treba uložiti da bi se deseterostruko vratilo.

Dok to odgovorni ne shvate, ostaje teza – nadareno – zaboravljeno.

A da je uglavnom tako posvjedočit će i priče darovite djece i njihovih roditelja koje smo pripremili za vas.

Piše: **Irena KUSTURA ROSANDIĆ**

* Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.

Mađarska prihvata skromnije stručnjake i uplašio Rimacov novi posao

OTVORI

Britanija darovite proglasila nacionalnim interesom

Još prije petnaestak godina Austrija je u svom sustavu obrazovanja imala zaposleno četrdesetak specijalista za rad s darovitom djecom, a velike napore u osposobljavanju stručnjaka za rad s tom kategorijom učenika ulagao je i Izrael. Ministarstvo obrazovanja Singapura zapošljava 44 obrazovna specijalista za darovite koji se bave izradom programa i svih pratećih dokumenata za darovite.

- U ulaganju u obrazovanje darovitih na razini Europske unije prednjači Mađarska. Pratila sam to iz prve ruke i više puta bila osobno prisutna na njihovim sastancima u Budimpešti. Oni su napravili nevjerojatne stvari, ali su uspjeli i to da njihov Parlament prihvati složeni višegodišnji projekt i stavili sve pametne glave na hrpu što je po mom mišljenju kod nas nemoguće. Velika Britanija je darovite izdvojila iz skupine djece s posebnim potrebama (kako se još uvijek vode u većini zakonodavstava pa i našem). Digli su ih na razinu nacionalnog interesa i već desetljećima educiraju učitelje za rad s darovitima na dodiplomskoj razini i kroz treninge praktičara u sustavu – objašnjava Jasna CVETKOVIĆ – LAY.

Nismo svjesni vrijednosti pametnih pojedinaca

- U našem sustavu obrazovanja takva djeca, na žalost, nisu prepoznata kao nacionalni resurs. Kao društvo još očitito nismo svjesni toga da nas pametni pojedinci trebaju vući naprijed – govorila je prije petnaestak godina psihologinja Jasna Cvetković – Lay, a na žalost situacija se nije bitno poboljšala do danas.

Nije zločesto, nego darovito

Pretjerana znatiželja, stalna pitanja zašto i kako, nezadovoljstvo jednostavnim odgovorima, superiorne misaone sposobnosti, neobična ustrajnost, brzi odgovori na pitanja, odlično pamćenje, širok i bogat rječnik, bujna mašta, pretjerana osjetljivost i poduzetnost samo su neki od pokazatelja koji roditeljima mogu signalizirati da njihovo dijete nije nemirno, zločesto, komplicirano, nego da je prije svega darovito. Procjenu da je riječ o darovitom djetetu moguće je potvrditi samo testiranjem.

0 komentara

Sortiranje po: **Najnovije**

Dodajte komentar...